

vasúti főfelügyelő, Budapestre helyeztetett, itt végezte iskoláit és az Orsz. Színiakadémiára iratkozott be. Párhuzamosan Káldy Gyulánál, ki utóbb az Operaház igazgatója lett, tanult énekelni. Káldyval bejárta az országot, kurucdalokat énekelve és elért sikerei emlékére vette fel a „Káldi” művésznévet. 1892. máj. 19-én lépett először színpadra a Népszínházban, a „Cigánybáró” Arzéna szerepében és itt töltött egy esztendőt szerződésben. Magasabbra vágó ambíciói vidékre vezették és éveken át szerepelt mint énekes primadonna Kassa, Kolozsvár, Szabadka, Pécs, Győr, Miskolc színpadain, mindenhol opera- és operettszerepben aratva sikereit. Kolozsvárott neje lett Virányi Jenő színházi karmesternek, kitől azonban utóbb elvált. 25 évi működés után egyre felfelé ívelő pályáján, sikereinek tetején és énekképességének teljében mondott búcsút a színpadnak és szakpedagógiával foglalkozva, átengedte a teret az új nemzedéknek, amelynek becsületes munkájával és idealizmusával mindig követendő példát akart mutatni. Legkitűnőbb szerepei operettekben: Baba (Lancelot), Bob herceg, Boccaccio, Kis alamuszi, Katalin, Lili, Szép Heléna, San Toy, Szultán (mind címszerep). Cigánybáró (Saffi), Rip (Lisbeth), Görög rabszolga (Aspasia), Denevér (Rosalinda), Szegény Jonathán (Harlett) és a Troubadour, Faust, Alarcosbál, Parasztbecsület, Bohémek, Zsidónő, Hoffmann meséi operák koloratur, illetve drámai szoprán vezető szerepei.

Káldor Dezső színész, sz. 1884. szeptember 25-én, *Besztercebányán*. Színpadra lépett 1903-ban.

Káldor Jenő, színész, sz. 1903. október 18-án, *Budapestben*. Kereskedelmi iskolái után Rákosi Szidi iskoláját látogatta, majd a Blaha Lujza Színházban kezdte pályáját. Innen vidékre került (Heltai Hugó, Somogyi Kálmán igazgatókhoz) és mint táncos-komikus mindenütt sikereket ért el. Főbb szerepei: Bóni (Csárdáskirálynő), Miklós (Régi nyár), Géza (Gyurkovics-fiúk), Károly Mária (Alexandra), Miska (Nótás kapitány), Zsupán (Marica grófnő) stb.

Káldy Gyula, zeneköltő és író, sz. 1838. dec. 18-án, *Pesten*, megh. 1901. márc. 6-án,

u. o. Iskoláit a pesti piaristák gimnáziumában végezte s már kora ifjú éveiben nagy hajlamot és tehetséget mutatott a zene iránt. Első kiképzését a pesti zenedében nyerte és Bécsben fejezte be, ahol az udvari kápolna magánénekeseként volt 3 esztendőig. Az „Akademie der Tonkunst” által kiírt pályázatnál négy szólamú karra 22 pályázó közül ő nyerte el a pályadíjat. 1850-ben a Nemzeti Színház Operájánál a „Próféta” c. operában az egyik fiú szerepét énekelte általános tetszés mellett. 1858-ban a kolozsvári Nemzeti Színház karnagyául hívták meg, ahol Odry Lehel, Pauli, Ormay, Kocsis Irma, az ő vezetése alatt kezdték meg színpadi pályafutásukat. 1860-ban a Bukarestben vendégszereplő magyar operatársulatnak volt az igazgatója, melynek főbb tagjai voltak: Hollóssy Kornélia, a két Doppel-testvér, Füredi Mihály, Jekelfalussy Albert, Pauli Richárd, Kaiser Ernstné stb. 1866-ban az aradi színtársulat karmestere lett és egyben annak művezetője. 1871-ben Pécsre szerződött, ahol nőül vette *Dékány Teréz* (L. o.) énekesnőt. Egy év múlva Pestre költözött, itt 1873-ban a színészakadémia énektanárává nevezték ki, ezt az állását 1881-ig tartotta meg. Közben a Miklóssy-féle István-téri színház is meghívta. 1874-ben Richter János távozásával az akkor oly nagy hírnévnek örvendett Budapesti Zenekedvelők Egylete választotta meg karnagyának. 1881-ben a Nemzeti Színház rendezője, 1884-ben az akkor megnyílt Operaházhoz főrendezőnek szerződötték, ahol hosszú időn át kiváló eredménnyel működött. 1895. február havában az Orsz. Zeneakadémia tanára lett, majd 1895. aug. 8-án Nikisch távozása után őt nevezték ki az Operaház igazgatójává, 1900. március 31-én hagyta el állását. Még 1890-ben, Major J. Gyulával és Nikolics Sándorral, megalapította a Magyar Zeneiskolát. Írt sok operettzenét és 30 népszínműhöz is írt dallamos muzsikát. A régi magyar zenei világnak egyik legalaposabb ismerője és művelője volt; ódon dalokból több nagyszerű gyűjteménye jelent meg 1890 óta: A magyar zene kincsei, Kuruc dalok, a szabadságharcok dalai és indulók. *Kuruc tábori élet* c. színpadi játékát bemutatták az Operában, 1896-ban. Egyéb munkái: *Zuávok*, vígopera. Szövegét írta *Follinusz Emil*. 1868 Aradon. *Ünnepi nyitány* a székesfehérvári